

ΕΝΤΥΠΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΠΛΑΝΟΥ

Η ενσωμάτωση του χώρου πρασίνου στη διδασκαλία, δημιουργεί μαθησιακές εμπειρίες και ευκαιρίες για την επανασύνδεση του ατόμου με τη φύση, την ενίσχυση της βαθύτερης κατανόησης της περιβαλλοντικής αειφορίας και προάγει παράλληλα τη διαθεματική μάθηση. Η αξιοποίηση των χώρων πρασίνου ως εργαλείο διδασκαλίας και μάθησης μπορεί να προσφέρει πρακτικές εμπειρίες και γνώσεις στους μαθητές/μαθήτριες να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο του Αναλυτικού Προγράμματος ειδικότερα της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη, αλλά και στο πλαίσιο των Αναλυτικών Προγραμμάτων των άλλων μαθημάτων.

Για την Προδημοτική και Δημοτική Εκπαίδευση το συγκεκριμένο πρόγραμμα μπορεί να αποτελέσει το ζήτημα για τον σχεδιασμό της Αειφόρου Περιβαλλοντικής Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΑΠΕΠ) του σχολείου. Για τη Μέση Γενική Εκπαίδευση (ΜΓΕ) και τη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΜΤΕΕΚ) η διαμόρφωση του πράσινου χώρου μπορεί να αποτελέσει πρόγραμμα της σχολικής μονάδας.

Πρακτικές τεχνικές

Ποιες πρακτικές τεχνικές δημιουργίας, συντήρησης, αναβάθμισης και αξιοποίησης κήπων θα εφαρμόσετε και πώς θα τις ενσωματώσετε στη διδασκαλία σας;

Οι πρακτικές τεχνικές που θα εφαρμόσουμε είναι:

- 1. Φύτευση ενδημικών και αρωματικών φυτών** (λεβάντα, θυμάρι, ρίγανη, δεντρολίβανο, δάφνη) για να ενισχυθεί η τοπική βιοποικιλότητα και να είναι πιο ανθεκτικά στις κλιματικές συνθήκες.
 - Στη διδασκαλία: οι μαθητές θα μελετούν τα χαρακτηριστικά τους, θα καταγράφουν την ανάπτυξή τους και θα τα συνδέουν με τη χρήση τους στη μαγειρική και την παράδοση.
- 2. Συνοδευτική φύτευση** (π.χ. βασιλικός δίπλα από ντομάτες, καλεντούλα για προστασία άλλων φυτών) ώστε να ενισχύεται η φυσική προστασία από έντομα.
 - Στη διδασκαλία: πείραμα παρατήρησης και καταγραφής διαφορών στην ανάπτυξη φυτών με/χωρίς συνοδευτική φύτευση.
- 3. Κομποστοποίηση** – δημιουργία κομπόστ από οργανικά απορρίμματα της σχολικής μονάδας και φύλλα/κλαδέματα.
 - Στη διδασκαλία: οι μαθητές θα κατανοήσουν τον κύκλο ζωής των υλικών, θα παρακολουθούν τη θερμοκρασία του κομπόστ και θα το χρησιμοποιούν στα φυτά.
- 4. Αυτόματο σύστημα άρδευσης** με σταγόνες για εξοικονόμηση νερού.
 - Στη διδασκαλία: τα παιδιά θα μαθαίνουν τη σημασία της υπεύθυνης κατανάλωσης φυσικών πόρων και θα παρακολουθούν μετρήσεις.
- 5. Αξιοποίηση κλαδεμάτων** – θρυμματισμός ξύλου για εδαφοκάλυψη.
 - Στη διδασκαλία: καταγραφή της επίδρασης του εδαφοκαλυπτικού στη συγκράτηση υγρασίας και ανάπτυξη των φυτών.
- 6. Κατασκευή μικρών κατασκευών** (π.χ. ξενοδοχείο εντόμων, φωλιές πουλιών).
 - Στη διδασκαλία: παρατήρηση εντόμων και πουλιών που προσελκύονται, δημιουργία ημερολογίου βιοποικιλότητας.

Η συμμετοχή των μαθητών θα είναι καθοριστική και θα οργανωθεί μέσα από:

- **Δημιουργία ομάδων** ανά τμήμα ή ανά τάξη με συγκεκριμένες αρμοδιότητες (ομάδα ποτίσματος, ομάδα καθαρισμού, ομάδα παρακολούθησης φυτών).
- **Εναλλαγή καθηκόντων** ώστε όλοι να αποκτήσουν εμπειρία σε διαφορετικές εργασίες.
- **Ημερολόγιο φροντίδας** όπου θα καταγράφονται οι ενέργειες που έγιναν και οι ανάγκες του χώρου.

- **Ενσωμάτωση στη σχολική ζωή** με δραστηριότητες περιβαλλοντικής αγωγής, σχέδια εργασίας και μικρά project (π.χ. δημιουργία κομποστοποίησης).
- **Εκπαιδευτική διάσταση:** συζήτηση και ενημέρωση των μαθητών για τη σημασία του πρασίνου, της ανακύκλωσης και της οικολογικής συνείδησης.

Διαδικασία και ενέργειες

1. **Καθορισμός υπεύθυνου εκπαιδευτικού** (ή επιτροπής εκπαιδευτικών) που θα συντονίζει τις δράσεις.
2. **Κατανομή καθηκόντων** στους μαθητές με βάση το εβδομαδιαίο πρόγραμμα.
3. **Παροχή εργαλείων και υλικών** (ποτιστήρια, τσουγκράνες, γάντια, κομποστοποιητές).
4. **Εκπαιδευτική καθοδήγηση** για τη σωστή χρήση των εργαλείων και τις βασικές αρχές φροντίδας των φυτών.
5. **Συστηματική παρακολούθηση** της κατάστασης του χώρου από τους υπεύθυνους μαθητές και ενημέρωση των εκπαιδευτικών.
6. **Αξιολόγηση και ανατροφοδότηση** στο τέλος κάθε μήνα, ώστε να εντοπίζονται δυσκολίες και να γίνονται βελτιώσεις.

Εμπλοκή άλλων φορέων

- **Κοινοτικό Συμβούλιο:** υποστήριξη με υλικά, τεχνική συνδρομή, αποκομιδή κλαδιών και απορριμμάτων.
- **Σύνδεσμος Γονέων και Κηδεμόνων:** ενίσχυση με εθελοντική εργασία, παροχή φυτών, εργαλείων ή χρηματοδότησης.
- **Τοπικοί γεωπόνοι / ειδικοί:** περιοδική καθοδήγηση για κλάδεμα, φυτεύσεις ή καταπολέμηση ασθενειών με οικολογικά μέσα.
- **ΜΚΟ ή περιβαλλοντικές οργανώσεις:** οργάνωση εκπαιδευτικών δράσεων, σεμιναρίων ή συμμετοχή σε προγράμματα.

Παιδαγωγικές μέθοδοι

Ποιες παιδαγωγικές μεθόδους θα αξιοποιήσετε και με ποιον τρόπο;

(Παιχνιδοκεντρική, ανακαλυπτική, συνεργατική, βιωματική, STEM, διερευνητική, ομαδοσυνεργατική, Project-based learning, Καθοδηγούμενη ανακάλυψη, επίλυση προβλημάτων κ.λπ.)

Περιγράψτε κάποιες από τις δραστηριότητες και τον τρόπο με τον οποίο θα τις υλοποιήσετε.

Βιωματική Μάθηση

Τα παιδιά μαθαίνουν μέσα από άμεση εμπειρία, «κάνοντας» και όχι μόνο ακούγοντας.

- Κάθε μαθητής συμμετέχει στη φύτευση, στο πότισμα, στο κλάδεμα.
- Χρήση πραγματικών εργαλείων σε ασφαλές περιβάλλον (μικρά φτυαράκια, ποτιστήρια).
- Μετά τη δράση, γίνεται συζήτηση αναστοχασμού: Τι μάθαμε σήμερα; Πώς ένιωσα;

Συνεργατική Μάθηση

Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες για έναν κοινό στόχο, αναλαμβάνοντας ρόλους.

- Δημιουργία «Ομάδων Φροντίδας» (πότισμα, καταγραφή ανάπτυξης, καθαριότητα).
- Κάθε ομάδα αναλαμβάνει συγκεκριμένο δέντρο και κρατά ημερολόγιο προόδου.
- Τα παιδιά παρουσιάζουν τα ευρήματά τους στις άλλες ομάδες (π.χ. «το δικό μας δέντρο μεγάλωσε 10 εκ. τον Μάρτιο»).

Διερευνητική – Ερευνητική Μάθηση

Τα παιδιά θέτουν ερωτήματα, κάνουν υποθέσεις και ψάχνουν απαντήσεις.

- Θέστε ερωτήματα: «Ποιο δέντρο μεγαλώνει πιο γρήγορα;» «Ποιο έχει περισσότερη σκιά τον Ιούνιο;»
- Οι μαθητές μετρούν ύψος/διάμετρο δέντρων κάθε μήνα, καταγράφουν δεδομένα.
- Συζητούν συμπεράσματα και δημιουργούν γραφήματα ή αφίσες με αποτελέσματα.

Διαθεματική Προσέγγιση

Σύνδεση της δεντροφύτευσης με διαφορετικά μαθήματα.

- Μαθηματικά: Μετρήσεις & υπολογισμοί ανάπτυξης.
- Γλώσσα: Ημερολόγιο κήπου, περιγραφικά κείμενα, ποιήματα.
- Επιστήμες: Μελέτη κύκλου ζωής δέντρου, φωτοσύνθεσης, οικοσυστήματος.
- Ιστορία: Συζήτηση για τα παραδοσιακά κυπριακά δέντρα (ελιά, χαρούπι).
- Τέχνη: Σκίτσα δέντρων, κατασκευή πινακίδων, ψηφιδωτά με φύλλα.

Εκπαίδευση για την Αειφορία

Ανάπτυξη οικολογικής συνείδησης και υπεύθυνης στάσης απέναντι στο περιβάλλον.

- Συζήτηση για την κλιματική αλλαγή και τον ρόλο των δέντρων στην απορρόφηση CO₂.
- Σύνδεση με τοπικά προβλήματα: π.χ. πυρκαγιές στην Κύπρο → γιατί χρειάζεται αναδάσωση.
- Δράσεις ευαισθητοποίησης: κατασκευή αφισών «Προστατεύω το δέντρο μου».

Μάθηση μέσω Κοινωνικής Προσφοράς

Τα παιδιά μαθαίνουν προσφέροντας στο σχολείο και στην κοινότητα.

- Δεντροφύτευση με τη συμμετοχή γονιών & κοινοτικών αρχών.
- Δημιουργία μικρής εκδήλωσης όπου οι μαθητές εξηγούν στους γονείς τι έμαθαν.
- Δράση υιοθέτησης χώρων πρασίνου και εκτός σχολείου (π.χ. πάρκο της Ευρύχου).

Μάθηση μέσω Τέχνης & Αφήγησης

Έκφραση συναισθημάτων και γνώσεων μέσα από καλλιτεχνικές μορφές.

- Ζωγραφική φύλλων, δημιουργία κολλάζ με φυσικά υλικά.
- Δημιουργία ιστοριών με ήρωα «το δέντρο μας» που μεγαλώνει μαζί με τα παιδιά.
- Θεατρικό δρώμενο για την αξία του πρασίνου στο σχολείο.

Ψηφιακή & Τεχνολογική Ένταξη

Χρήση τεχνολογίας για καταγραφή, επικοινωνία και παρουσίαση.

- Δημιουργία ψηφιακού ημερολογίου δέντρων (blog ή Padlet).
- Χρήση tablet/κινητού για φωτογραφίες «πριν – μετά».
- Απλές μετρήσεις με αισθητήρες υγρασίας ή θερμοκρασίας (STEAM προσέγγιση).

STEM

Science (Επιστήμη)

- Παρατήρηση διαφορετικών ειδών δέντρων, μελέτη φύλλων και φυτών με μεγεθυντικούς φακούς.
- Πειράματα: μέτρηση θερμοκρασίας εδάφους σε σκιά/ήλιο για να κατανοήσουν το μικροκλίμα.
- Μελέτη κύκλου ζωής φυτών, φωτοσύνθεσης, ρόλου ριζών στο έδαφος.

Technology (Τεχνολογία)

- Χρήση tablet για φωτογράφιση της ανάπτυξης των δέντρων και δημιουργία «χρονοκάψουλας».
- Δημιουργία απλών ψηφιακών γραφημάτων ανάπτυξης με λογισμικό υπολογιστή.
- Χρήση αισθητήρων υγρασίας ή θερμομέτρων για συλλογή πραγματικών δεδομένων.

Engineering (Μηχανική)

- Κατασκευή απλού συστήματος με σταγόνες ποτίσματος με ανακυκλωμένα μπουκάλια.
- Σχεδιασμός και κατασκευή προστατευτικών για τα δέντρα (π.χ. ξύλινα καλαθάκια).
- Δημιουργία μοντέλου «οικολογικής αυλής» από χαρτόνι για να κατανοήσουν τον χώρο.

Mathematics (Μαθηματικά)

- Υπολογισμός ποσοτήτων νερού που χρειάζεται κάθε δέντρο.
- Μέτρηση ύψους και περιμέτρου κορμού ανά μήνα, δημιουργία πινάκων και γραφημάτων.
- Υπολογισμός σκιάς ανά ώρα της ημέρας και συσχέτιση με τη θέση του ήλιου.

Ποιες ικανότητες STEAME θα επιδιώξετε να αναπτυχθούν μέσα από την εφαρμογή του προγράμματος;

(ικανότητα οραματισμού, ικανότητα προσοχής, ικανότητα διεπιστημονικής σκέψης, κριτικής και δημιουργικής σκέψης, ενσυναίσθησης, ικανότητα έρευνας, εντοπισμού και επίλυσης προβλήματος, συμμετοχής, εμπλοκής, ενεργού πολιτότητας, συνεργασίας και επικοινωνίας, δράσης, υπευθυνότητας, αξιολόγησης και λήψης απόφασης)

1. Ικανότητα Οραματισμού

Δημιουργία εικόνας για το μέλλον, σχεδιασμός επιθυμητού αποτελέσματος.

- Τα παιδιά σχεδιάζουν πώς θέλουν να είναι το σχολείο τους μετά από 5 χρόνια πρασίνου.
- Δημιουργούν μακέτα ή ψηφιακό σχέδιο της «πράσινης αυλής του μέλλοντος».

2. Ικανότητα Προσοχής

Συγκέντρωση και παρατήρηση λεπτομερειών.

- Παρατηρούν αλλαγές στα δέντρα (φύλλα, μπουμπούκια, άνθη) ανά εποχή.
- Καταγράφουν μηνιαίες μετρήσεις (ύψος, διάμετρος) με ακρίβεια.

3. Διεπιστημονική Σκέψη

Σύνδεση γνώσεων από διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα.

- Συνδυάζουν μαθηματικούς υπολογισμούς (ποσότητα νερού) με επιστημονικές έννοιες (ανάγκες φυτού) και καλλιτεχνικές δράσεις (αισθητική διαμόρφωση χώρου).
- Δημιουργούν ολιστικές λύσεις για καλύτερη αξιοποίηση του χώρου.

4. Κριτική & Δημιουργική Σκέψη

Ανάλυση δεδομένων, δημιουργία καινοτόμων ιδεών.

- Συζητούν ποια δέντρα ταιριάζουν καλύτερα στο κλίμα της Ευρύχου.
- Σχεδιάζουν εναλλακτικούς τρόπους ποτίσματος με λιγότερη σπατάλη νερού.

5. Ενσυναίσθηση

Κατανόηση και φροντίδα για τα έμβια όντα και τους άλλους ανθρώπους.

- Μαθαίνουν να προστατεύουν τα δέντρα τους σαν «ζωντανά όντα».
- Συζητούν πώς τα δέντρα βοηθούν την κοινότητα (σκιά, καθαρός αέρας).

6. Έρευνα, Εντοπισμός & Επίλυση Προβλήματος

Διερεύνηση καταστάσεων, αναζήτηση λύσεων.

- Αντιμετωπίζουν πρόβλημα ξηρασίας → βρίσκουν λύση π.χ. κατασκευή συστήματος στάγδην ποτίσματος.
- Κάνουν μικρή «επιστημονική έρευνα» για ποιο δέντρο αναπτύσσεται πιο γρήγορα στο έδαφος του σχολείου.

7. Συμμετοχική Εμπλοκή & Ενεργός Πολιτότητα

Δράση για το κοινό καλό, συνεργασία με την κοινότητα.

- Συμμετέχουν σε ημέρα δεντροφύτευσης με γονείς και κοινότητα.
- Οργανώνουν εκστρατεία ευαισθητοποίησης για προστασία του πρασίνου στην περιοχή.

8. Συνεργασία

Ομαδική εργασία με καταμερισμό ρόλων.

- Ομάδες φροντίδας αναλαμβάνουν δέντρα, συνεργάζονται για το πότισμα και την καταγραφή στοιχείων.
- Μαθαίνουν να μοιράζονται ευθύνες και να λύνουν διαφωνίες με διάλογο.

9. Υπευθυνότητα

Συνειδητοποίηση συνεπειών των πράξεων και ανάληψη ευθύνης.

- Τα παιδιά κατανοούν ότι αν ξεχάσουν να ποτίσουν, το δέντρο κινδυνεύει.
- Διαχειρίζονται εβδομαδιαίο πρόγραμμα φροντίδας με συνέπεια.

10. Αξιολόγηση & Λήψη Απόφασης

Επιλογή καλύτερης λύσης μετά από ανάλυση δεδομένων.

- Συγκρίνουν διαφορετικά είδη δέντρων και αποφασίζουν ποιο θα φυτευτεί στο σχολείο.
- Αποφασίζουν πού θα τοποθετηθούν παγκάκια ώστε να αξιοποιούν καλύτερα τη σκιά.

Ενημέρωση/Επιμόρφωση όλων των μελών της σχολικής μονάδας και διασφάλιση της συμμετοχής τους

Περιγράψτε ενδεικτικές δραστηριότητες ενημέρωσης και εμπλοκής /συμμετοχής όλων των μελών της σχολικής κοινότητας (μαθητές/μαθήτριες, εκπαιδευτικοί, γονείς, γραμματειακό και βοηθητικό προσωπικό, υπάλληλοι κυλικείου, Σύνδεσμος Γονέων, τοπικοί φορείς κ.λπ.) σε θέματα που αφορούν τον σχεδιασμό, τη δημιουργία, τη συντήρηση και την εκμετάλλευση χώρων πρασίνου;

A. Σχεδιασμός

- Μαθητές: συμμετοχή σε ιδεοθύελλες, ζωγραφική/μακέτες με το πώς φαντάζονται τον χώρο.
- Εκπαιδευτικοί: ενσωμάτωση στο μάθημα (π.χ. Μαθηματικά με μετρήσεις, Τέχνη με σχέδια, Επιστήμη με οικολογικά συστήματα).
- Γονείς & Σύνδεσμος γονέων: συμμετοχή σε συναντήσεις ιδεών, προσφορά τεχνογνωσίας (π.χ. γεωπόνοι, αρχιτέκτονες τοπίου).
- Γραμματειακό & βοηθητικό προσωπικό: καταγραφή πρακτικών αναγκών (π.χ. εύκολη πρόσβαση, σημεία καθαρισμού).
- Τοπικοί φορείς (Κοινοτικό Συμβούλιο, Κέντρο Νεότητας Ευρύχου,τα): τεχνικές συμβουλές, παραχώρηση φυτών ή υλικών.

B. Δημιουργία

- Μαθητές: φυτεύσεις, ζωγραφική παρτεριών, κατασκευή ταμπελών με ονόματα φυτών.
- Εκπαιδευτικοί: καθοδήγηση ομάδων, οργάνωση “ημέρας δημιουργίας πρασίνου”.
- Γονείς & Σύνδεσμος γονέων: εθελοντική εργασία (φύτευση, κουβάλημα χώματος), χορηγίες υλικών (χώμα, φυτά, εργαλεία).
- Βοηθητικό προσωπικό: τεχνική βοήθεια (π.χ. στήριξη για παγκάκια, τοποθέτηση σωλήνων ποτίσματος).
- Τοπικοί φορείς: παροχή κάδων κομποστοποίησης, δέντρων ή υλικών ανακύκλωσης για παρτέρια.

Γ. Συντήρηση

- Μαθητές: εβδομαδιαίες ομάδες φροντίδας (πότισμα, ξεβοτάνισμα).
- Εκπαιδευτικοί: ενσωμάτωση σε μαθήματα φυσιγνωσίας ή περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
- Γονείς: υποστήριξη σε μεγάλες εποχιακές εργασίες (κλάδεμα, αναφύτευση).
- Βοηθητικό προσωπικό: βασική φροντίδα στις διακοπές (πότισμα).

- Τοπικοί φορείς: εκπαίδευση μαθητών σε τεχνικές (π.χ. κομποστοποίηση, μελισσοκομία σε ασφαλή χώρο).

Δ. Εκμετάλλευση – Αξιοποίηση

- Μαθητές: χρήση των χώρων για μάθημα υπαίθρου, περιβαλλοντικά παιχνίδια, εκθέσεις έργων.
- Εκπαιδευτικοί: αξιοποίηση για διαθεματικά projects (Φυσικές Επιστήμες, Τέχνη, Γλώσσα – δημιουργία ποιημάτων εμπνευσμένων από τη φύση).
- Γονείς & Σύνδεσμος γονέων: διοργάνωση οικογενειακών δράσεων (πικ-νικ, “πράσινες μέρες”).
- Γραμματειακό & βοηθητικό προσωπικό: χρήση του χώρου για μικρά διαλείμματα, ενίσχυση θετικής σχέσης με το σχολείο.
- Τοπικοί φορείς: φιλοξενία εκδηλώσεων, δέντροφυτεύσεων, δράσεων για την τοπική κοινωνία.

Δεξιότητες Ζωής

Καθορίστε τις δεξιότητες ζωής που αναμένετε να κατακτήσουν οι μαθητές/μαθήτριες, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους θα κατακτηθούν οι δεξιότητες αυτές (ανάπτυξη συνεργασίας, ομάδες εργασίας, ανάληψη υπευθυνότητας, ημέρες εθελοντικής εργασίας για την κοινότητα κ.λπ.)

- **Συνεργασία** Εργασία σε μικρές ομάδες για τη φροντίδα του κήπου, σχεδιασμός κοινών δραστηριοτήτων, ομαδικές παρουσιάσεις.
- **Ανάληψη υπευθυνότητας** Ανάθεση ρόλων (π.χ. πότισμα, φροντίδα φυτών, καταγραφή μετρήσεων), τήρηση «ημερολογίου κήπου».
- **Εθελοντισμός – Κοινωνική προσφορά** Διοργάνωση «Ημέρας Εθελοντικής Εργασίας» με εμπλοκή μαθητών, γονέων και κοινοτήτων για τον καθαρισμό/φύτευση στο σχολείο και στο χωριό.
- **Σεβασμός στη φύση** Βιωματική επαφή με το περιβάλλον, συζητήσεις για την αξία της προστασίας του, κανόνες για υπεύθυνη χρήση των χώρων πρασίνου
- **Κριτική σκέψη και επίλυση προβλήματος** Συλλογική συζήτηση για προβλήματα του κήπου (π.χ. ξηρασία, έντομα) και αναζήτηση λύσεων
- **Δημιουργικότητα** Καλλιτεχνικές δράσεις με φυσικά υλικά, συγγραφή κειμένων/ποιημάτων εμπνευσμένων από τη φύση, δημιουργία αφισών ή παρουσιάσεων

Τοπική κοινότητα και ευρύτερη κοινωνία: Το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι κατεξοχήν πρόγραμμα διαγενεακής επικοινωνίας, συνεργασίας και αλληλεπίδρασης. Αναφερθείτε συγκεκριμένα στα πιο κάτω ερωτήματα πώς θα το επιτύχετε.

1. Πώς θα αξιοποιηθεί η ιστορία και ο πολιτισμός της σχολικής και τοπικής κοινότητας στη διαμόρφωση του χώρου πρασίνου; (ενδημικά/ιθαγενή φυτά και σπόροι, πολιτιστική σημασία ορισμένων φυτών, παραδοσιακές καλλιεργητικές πρακτικές)
 - Φύτευση **ενδημικών/ιθαγενών φυτών** (π.χ. δεντρολίβανο, δάφνη, λεβάντα) που έχουν πολιτιστική και ιστορική σημασία για την περιοχή Ευρύχου και την Κύπρο.
 - Χρήση **παραδοσιακών σπόρων** και γνωριμία με τις παλιές καλλιεργητικές μεθόδους που χρησιμοποιούσαν οι παππούδες/γιαγιάδες.
 - Καταγραφή και παρουσίαση της **πολιτιστικής σημασίας συγκεκριμένων φυτών** (π.χ. η ελιά ως σύμβολο ειρήνης, ο χαρουπιάς ως «μαύρος χρυσός της Κύπρου»).
 - Ενσωμάτωση στοιχείων της **λαϊκής παράδοσης** (παροιμίες, τραγούδια, παραμύθια για φυτά/δέντρα)
2. Πώς θα εμπλέξετε την κοινότητα στη μαθησιακή διαδικασία (κηπουροί, αγρότες/αγρότισσες, τοπιοτέχνες, τοπικές αγορές, ειδικοί/ειδικές σε θέματα περιβάλλοντος, διαγενεακή γνώση, εκπαιδευτικές επισκέψεις, κ.λπ.), ώστε να εμπλουτίσετε τις γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες των μαθητών/μαθητριών στη δημιουργία, καλλιέργεια και συντήρηση κήπου;

- **Κηπουροί, αγρότες/αγρότισσες** της περιοχής προσκαλούνται να δείξουν πρακτικές φύτευσης, ποτίσματος και φροντίδας.
- **Τοπιοτέχνες** συμβάλλουν στη διαμόρφωση του σχολικού κήπου με αισθητικές και λειτουργικές προτάσεις.
- **Ειδικοί/ειδικές σε θέματα περιβάλλοντος** (δάσκαλοι, γεωπόντοι, εκπρόσωποι Τμήματος Δασών ή περιβαλλοντικών οργανώσεων) οργανώνουν εργαστήρια και παρουσιάσεις.
- **Διαγενεακή γνώση:** Οι μεγαλύτεροι κάτοικοι της Ευρύχου μοιράζονται εμπειρίες για το πώς καλλιεργούσαν παλιά, τι φύτευαν, πώς συντηρούσαν τα φυτά χωρίς σύγχρονα μέσα.
- **Τοπικές αγορές και παραγωγοί:** Προμήθεια φυτών/σπόρων από μικρούς τοπικούς παραγωγούς – σύνδεση της εκπαίδευσης με την τοπική οικονομία.
- **Εκπαιδευτικές επισκέψεις:** Επισκέψεις των μαθητών σε περιβόλια, αγρούς, τοπικά φυτώρια.

3. Ποια οφέλη αναμένετε να αποκομίσει η τοπική κοινότητα και η ευρύτερη κοινωνία από τις δραστηριότητες που προτίθεστε να οργανώσετε (διάχυση της γνώσης μέσω καμπάνιας ενημέρωσης, διασύνδεση με τη βιομηχανία, επιχειρηματικότητα, επανασύνδεση ανθρώπου-φύσης, κ.λπ.);

- **Διάχυση γνώσης:** Οι μαθητές παρουσιάζουν τα έργα τους σε εκδηλώσεις (π.χ. Ημέρα Περιβάλλοντος) και οργανώνουν **καμπάνιες ενημέρωσης** για τους κατοίκους (αφίσες, μικρές δράσεις στην κοινότητα).
- **Επανασύνδεση ανθρώπου-φύσης:** Οι κάτοικοι ενθαρρύνονται να αξιοποιούν τους δικούς τους χώρους πρασίνου με βιώσιμες πρακτικές.
- **Ενίσχυση διαγενεακής επικοινωνίας:** Οι μαθητές συνεργάζονται με γονείς/παππούδες-γιαγιάδες, δημιουργώντας γέφυρες επικοινωνίας και αλληλοσεβασμού.
- **Σύνδεση με την τοπική οικονομία και επιχειρηματικότητα:** Προβολή της αξίας τοπικών προϊόντων (π.χ. ελαιόλαδο, χαρούπι), ανάπτυξη ιδεών μικρής επιχειρηματικότητας.
- **Ενδυνάμωση της κοινότητας:** Το σχολείο λειτουργεί ως κέντρο περιβαλλοντικής δράσης, εμπλέκοντας φορείς και οργανισμούς σε κοινά προγράμματα.

Συνεργασίες και συνέργειες

Προσδιορίστε τις συνεργασίες που προτίθεστε να αναπτύξετε με φορείς και οργανισμούς για τη δημιουργία, τη συντήρηση και την προστασία του χώρου πρασίνου (πχ οργάνωση εθελοντικών προγραμμάτων καθαρισμού και συντήρησης, συνεργασία με επαγγελματίες, επιστήμονες, γονείς κ.λπ., για ενημέρωση για τα είδη φυτών, τη διαδικασία φύτευσης, φυτοπροστασίας, καλλιέργειας κ.λπ.)

- **Γονείς και Κηδεμόνες** Συμμετοχή σε δράσεις καθαρισμού και φύτευσης, προσφορά φυτών/υλικών, υποστήριξη σε εθελοντικές δράσεις.
- **Σχολική Εφορεία Σολέας/Κοινοτικό Συμβούλιο Ευρύχου** Παροχή υλικοτεχνικής υποστήριξης (χώμα, φυτά, εργαλεία), οργάνωση κοινών εκδηλώσεων για την ευαισθητοποίηση της κοινότητας.
- **Τμήμα Δασών / Γεωργίας / Περιβάλλοντος** Ενημερωτικά εργαστήρια για τα ενδημικά φυτά, πρακτική καθοδήγηση σε θέματα φυτοπροστασίας και καλλιέργειας.
- **Τοπικοί Γεωπόνοι & Αγρότες** Εξειδικευμένες παρουσιάσεις και επιδείξεις καλλιεργητικών πρακτικών, καθοδήγηση στη συντήρηση και στην προστασία φυτών.
- **Τοπικά Φυτώρια & Αγορές** Προμήθεια φυτών, σπόρων και εργαλείων σε συνεργασία με το σχολείο
- **Λύκειο Σολέας/Γεωπονική Σχολή** Επισκέψεις ειδικών (βιολόγοι, περιβαλλοντολόγοι), συμμετοχή μαθητών σε απλές έρευνες/καταγραφές
- **Τοπική Κοινότητα (Ηλικιωμένοι, Πολιτιστικοί Σύλλογοι)** Μετάδοση διαγενεακής γνώσης για παραδοσιακές καλλιέργειες, παρουσίαση πολιτιστικής σημασίας φυτών (π.χ. ελιά, χαρουπιά).
- **Μαθητικές Ομάδες και Άλλα Σχολεία της Περιοχής** Συνεργασία σε κοινές δράσεις (π.χ. Ημέρα Περιβάλλοντος, φύτευση, καθαρισμός), ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών.